TÁRSASÁGI HÍREK ESEMÉNYEK

Megalakult a Magyar Malakológusok Társasága (2008)

Minden tudományág történetében fontos szakaszhatár, amikor a területén működők szervezettségét - a korábbiakhoz képest - valamilyen magasabb szintre kívánja és tudja emelni a diszciplína jövőjét formáló közösség. Ilyen irányba mutató felelős döntés volt a XXI. század első évtizedében, amikor - mintegy fél évszázados hezitálás után - a hazai malakológusok többsége elhatározta, hogy egyesületi formában kívánja folytatni és megújítani a magyar malakológiát, a széles körű összefogást helyezve előtérbe.

Korábban is voltak arra irányuló törekvések, hogy a hazai malakológusoknak is legyen – más, hasonló jellegű tudományágak és külföldi példák nyomán – saját, minden érdekelt felet összefogó és a közös célok érdekében egyesítő, hivatalosan is bejegyzett szervezete, de mindig akadtak olyan ellenérdekelt személyek és csoportok, akik ezt rendre elvetették, illetve megakadályozták. Többen évtizedeken át úgy gondolták, hogy elegendő a meglévő, "bevált", laza forma, a minden évben megrendezett Magyar Malakológus Találkozó (MMT), ahol a tudományággal foglalkozó, különböző indíttatású és képzettségű emberek csoportja egyszer egy évben valahol – országhatáron belül vagy kívül - összegyűlik, elbeszélget, elborozgat, esetleg néhány kiselőadás erejéig eszmét cserél. Hasznosan töltik ugyan együtt az erre szánt rövid időt, de különösebb közös cél és jövőkép nélkül. XXI. századi, komoly szemléletváltás kellett ahhoz, hogy a többség úgy ítélje meg, mégis szükség van egy olyan szervezetre, amely nemcsak egyszerűen összefogja a malakológiával foglalkozókat és a malakológia iránt érdeklődő, tenni vágyókat, hanem olyan értelmes, fontos célokat tűz ki és valósít meg, amely előbb-utóbb igazi közösséget formáló erővé válik.

Magyarországon az egyesületek létrehozásának általános szabályai szerint tíz fő elegendő egy határozott és megfelelő programmal rendelkező egyesület megalakításához. A tervezett malakológiai célú egyesület létrehozására végül 11 fő vállalkozott. A szervezők felkérésére Buncsák Katalin Julianna jogász kidolgozta az egyesület alapszabály tervezetét és előkészítette a bírósági nyilvántartásba vételhez szükséges iratokat.

Az ország különböző részeiből érkezett alapító tagok: Botka János, Buncsák Katalin Julianna, Dobroszláv Lajos, Domokos Tamás, Erőss Zoltán Péter, Fűköh Levente, Krolopp Endre, Lennert József, Páll-Gergely Barna, Pelbárt Jenő, Petró Ede.

Néhány hónapos előkészítő szervezés után az alakuló közgyűlésre - ünnepélyes keretek között - Budapesten a Magyar Állami Földtani Intézet patinás, Stefánia úti székházában került sor. Az ülést az - egyesületnek székhelyet is biztosító - intézet vezetője, Kordos László rövid köszöntője nyitotta meg, majd a közgyűlésen megjelent alapító tagok megvitatták az egyesület alapszabályának tervezetét. A lényegi kérdések tisztázása és közös nevezőre hozása után az alapítók döntöttek az egyesület megalakulásáról és elfogadták az alapszabályt. A magyar malakológia több mint három évszázados történetében tehát első ízben fordult elő, hogy a tudományág hazai művelői, kedvelői és támogatói az egyesületi formában történő szerveződés mellett foglaltak állást. Így 2008. március 1-jén megalakult a Magyar Malakológusok Társasága, rövidített, találó nevén a MAMAT. Idegennyelvű elnevezése angolul Hungarian Malacological Society (HMS), németül Ungarische Malakologische Gesellschaft (UMG) lett.

Az alapító tagok csoportképe balról jobbra: Fűköh Levente, Erőss Zoltán Péter, Botka János, Pelbárt Jenő, Petró Ede, Krolopp Endre, Domokos Tamás, Páll-Gergely Barna, Lennert József, Dobroszláv Lajos és nem szerepel rajta Buncsák Katalin Julianna, aki a fényképet készítette.

Az alakuló közgyűlés ezután titkos szavazással öt évre megválasztotta az egyesület első vezetőségét, amely a következőképpen alakult: elnök: dr. Erőss Zoltán Péter, alelnök: Domokos Tamás, vezetőségi tagok: Lennert József, Páll-Gergely Barna, Pelbárt Jenő.

A MAMAT elnöke: Erőss Zoltán Péter

A MAMAT vezetőségi tagjai balról jobbra: Páll-Gergely Barna, Lennert József, Domokos Tamás (alelnök), Pelbárt Jenő

A MAMAT elfogadott alapszabálya kimondja, hogy a hazai malakológiai egyesületnek háromféle jogállású tagjai lehetnek: *rendes, pártoló* és *tiszteletbeli tagok*. Olyan természetes és jogi személyek, akik a malakológia, a puhatestűek (Mollusca) állattörzsével foglalkozó tudományágak kutatói és művelői, valamint a téma iránt érdeklődők, a társaság célkitűzéseinek támogatói és segítői. Tiszteletbeli elnöki címre javasolható a társaság rendes tagja, aki malakológiai életművével, valamint a közösség érdekében kifejtett tevékenységével kiemelkedően szolgálta a társaság tevékenységi körébe tartozó bármely célt. Ennek szellemében a közgyűlés a legidősebb, jelenlévő, magyar malakológust, Krolopp Endrét sok évtizedes munkássága elismeréseként tiszteletbeli elnökké választotta.

A MAMAT tiszteletbeli elnöke Krolopp Endre

Az alapítók a MAMAT működésének alapvető céljait az alapszabályban a következőképpen határozták meg:

- a magyar malakológusok és a malakológia iránt érdeklődők szervezeti összefogása,
 a malakológia társadalmi elismertségének fokozása érdekében,
- a hazai malakológiai eredmények és más tudományok malakológiával kapcsolatos eredményeinek népszerűsítése,
- a malakológiai ismeretek iskolai és iskolán kívüli oktatásának támogatása,
- a különböző malakológiai szakágak elméleti és gyakorlati kutatásainak összehangolása, elősegítése és támogatása,
- az egyetemes és a magyar malakológia ismereteinek terjesztése,
- a magyar nyelvű malakológiai szakirodalom továbbfejlesztése és használatának kiszélesítése,
- a nemzetközi szakmai irányelvek és ajánlások adaptálása,
- a magyar malakológiai szaknyelv szakágak közötti összehangolásának koordinálása és a fejlesztési irányok kimunkálásának elősegítése,
- fiatal malakológus kutatók elméleti és gyakorlati nevelése, támogatása, képzésük elősegítése,
- együttműködés a különböző szintű oktatási intézményekkel,
- felkérés esetén a malakológiát érintő kérdések véleményezése,
- környezetvédelem: természeti környezet védelem, állatvédelem,
- az alaptevékenységhez kapcsolódó egyéb társadalmi szervezetek és civil kezdeményezések segítése,
- az Unitas Malacologica, az Európai Unióban működő, és egyéb nemzetközi társszervezetek, valamint a határon túli magyarságot képviselő szervezetek, civil kezdeményezések munkájának elősegítése az alapvető célok keretében valamint a közös kutatásba történő bekapcsolásuk és részvételük lehetőségének megteremtése,
- a magyar malakológiai hagyományok ápolása, a szakterület kulturális örökségeinek megőrzése,
- az eredmények tudományos és népszerű tudományos közzététele,
- kulturális rendezvények, konferenciák, kiállítások szervezése.

Végül az alapítók a benyújtott tervek közül kiválasztották és elfogadták az egyesület színes és fekete-fehér emblémáját is. A Pelbárt Jenő által tervezett, kör alakú egyesületi jelkép belső mezőjének főmotívumaként, a MAMAT rövidített névvel összekapcsolva – az alapítók közös szándéka szerint – a gyepcsigák családjának egy ritka magyarországi csigafaja, a tüskés avarcsigácska (*Acanthinula aculeata*) különleges morfológiájú házának stilizált rajza látható.

A MAMAT emblémája

Az alapító malakológusok az alapszabályban számos olyan nemes célt fogalmaztak meg, amelyek egyesületi keretek és széles körű összefogás nélkül aligha lennének megvalósíthatók. Reméljük, hogy az idő majd igazolja az alapítók előre mutató szándékát, és a MAMAT beváltja a hozzáfűzött reményeket. Reméljük, hogy a MAMAT a malakológiával foglalkozók és a téma iránt érdeklődők minél szélesebb körét tudja majd a jövőben egyesíteni és mozgósítani, a kitűzött célok megvalósítása, a hazai malakológia tudományos eredményeinek magasabb szintre emelése és nemzetközi presztízsének növelése érdekében.

A tudományterület iránt érdeklődők és a csatlakozni vágyók a **mamat.hu** honlapon találhatják meg a MAMAT alapszabályát, elérhetőségét, és kísérhetik figyelemmel az egyesület tevékenységét.

PELBÁRT Jenő
H-2094 NAGYKOVÁCSI
Semmelweis u. 10.

e-mail: pelbartj@t-online.hu